

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ ТА ПОСТАНОВКА ТАНЦЮ

для студентів

спеціальності	024 Хореографія
освітньо-професійної програми	Хореографія
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 1559/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
[Signature]
(підпис) (прізвище, ініціали)
«   »   20 24 р.

Київ-2024

Розробник: Долматова Катерина Миколаївна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Долматова Катерина Миколаївна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «___» _____ 2023 року № ___

Голова циклової комісії музики і хореографії _____ Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2023 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи О.Томіш Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи ОК Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

На 2024/2025 н.р. Романова Т.В. «28» серпня 2024 р., протокол № 8
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («___») «___» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («___»). «___» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ («___»). «___» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5 /135	
Курс	IV	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2,5
Обсяг годин, в тому числі:	60	75
Аудиторні	28	36
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	15	15
Самостійна робота	13	20
Форма семестрового контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета : розвинення у студентів здатності складати власні композиції різної тематики і жанрів хореографії, композиції концертних номерів як сольних, так і масових відповідно до завдань хореографічного мистецтва; користуючись усіма засобами хореографічного мистецтва.

Завдання курсу:

- володіння законами композиції танцю та її складових частин, законами драматургії;
- вміння на практиці складати комбінації, етюди, складати танцювальні номери в будь-якому стилі, характері і жанрі за законами композиції та драматургії танцю;
- розвиток самостійності, творчої активності студентів;
- розширення загально-педагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- формування і удосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики, з різноманітним музичним репертуаром;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності;
- здатність творчо реалізовувати свої ідеї на практиці в нерозривному зв'язку із завданнями хореографічного мистецтва.

Дисципліна «Композиція та постановка танцю», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

«Хореографія» (ОС фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу, наполегливість щодо вирішення поставлених завдань, спроможність працювати як в команді, так і самостійно.	1 - 12
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК 2	Спроможність застосовувати знання з історії та теорії хореографічного мистецтва, української, зарубіжної музичної літератури, майстерності актора в професійній діяльності.	1 - 12
ФК 3	Володіння знаннями з теорії та історії музики, необхідними для роботи в хореографічному класі.	1
ФК 5	Здатність застосовувати на практиці прийоми танцювальної техніки з класичного, народно-сценічного танцю, сучасної хореографії та інших видів хореографічного мистецтва у професійній діяльності.	1 - 12
ФК 6	Готовність застосовувати знання з методики викладання фахових дисциплін для формування професійних компетентностей здобувачів освіти на заняттях у хореографічному класі.	1 - 12
ФК 7	Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів хореографічного процесу.	1 - 12
ФК 8	Володіння формами організації хореографічної діяльності дітей різних вікових категорій.	1 - 12
ФК 9	Здатність до розуміння процесу композиційно-цілісного створення художнього образу на основі емоційно-	1 - 12

	чуттєвого сприйняття музичної форми та базових знань хореографічних засобів втілення.	
ФК 10	Здатність добирати репертуар (танцювальний, музичний) згідно напряму професійної діяльності хореографічного колективу.	5,6,10,12
ФК 11	Здатність використовувати теоретичні знання і практичні вміння зі звукового та художнього оформлення танцю, музичної грамоти для виконання комплексу робіт в галузі професійної діяльності.	12
ФК 13	Здатність використовувати обладнання, устаткування, матеріали, технічні засоби та інформаційні технології для реалізації практичних завдань в галузі професійної діяльності.	1 - 12
ФК 14	Спроможність аналізувати та критично оцінювати твори хореографічного мистецтва; чітко формулювати задачі до власної постановочної та виконавської діяльності; володіння науковим тезаурусом.	1 -12
<i>Предметні компетентності</i>		
	Здатність опанувати знання з основ законів композиції та постановки хореографічних номерів.	1-12
	Здатність опанувати методикою створення хореографічних етюдів, комбінацій.	4,5,6
	Спроможність створювати хореографічні номери, враховуючи стильові особливості в хореографії.	10.12
	Спроможність проектувати форми і методи навчання та виховання засобами хореографічного мистецтва.	1-12
	Здатність ефективно використовувати у практичній діяльності форми, методи, засоби хореографічного виховання і навчання.	1 - 12
	Спроможність здійснювати музично-теоретичний, історико-стильовий, технічно-виконавський аналіз постановочного хореографічного матеріалу.	6,10,12
	Здатність усвідомлювати важливість знання базової хореографічної термінології, її значення, здатність грамотно використовувати її в постановці номеру.	6,10,12
	Спроможність до високохудожнього виконання хореографічних творів різних видів хореографії.	6,10,12

	Спроможність демонструвати вміння постановки танцювальних комбінацій та етюдів.	1 -12
--	---	-------

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- використовувати знання з історії світового та українського хореографічного мистецтва у взаємозв'язку із сучасною художньою творчістю (ПРН 2);
- демонструвати професійні вміння з різних видів хореографії, артистизм, виконавську майстерність (ПРН 3);
- володіти методикою організації та керівництва дитячим хореографічним колективом (ПРН 6);
- володіти методикою професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі класичного, дуєтно-класичного, народно-сценічного, історико-побутового, сучасного танцю, композиції та постановки танцю; володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом (ПРН 8);
- демонструвати хореографічні комбінації, етюди, постановки на високому професійно-художньому рівні (ПРН 9);
- володіти основами методології творчого процесу; основами музичного та художньо-сценічного оформлення хореографічного номера (ПРН 10);
- використовувати оптимальні засоби, підвищення особистісного фахового рівня (ПРН 11);
- проводити репетиційну та постановочну роботу із танцівниками різних вікових груп (ПРН 12);
- здійснювати постановки концертних номерів, володіти технікою виконавської майстерності та втілювати сценічний образ засобами хореографії (ПРН 13);
- використовувати різні форми творчої роботи (виступи в ансамблі, виконання сольних партій), забезпечувати на високому професійному рівні власну виконавську діяльність (ПРН 15);

- аналізувати та узагальнювати світовий досвід в сфері професійної діяльності (ПРН 18);
- демонструвати лідерські якості, здатність до розкриття особистісно- творчого потенціалу та самореалізації в професійній діяльності, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності (ПРН 19);
- знати основи законів композиції та постановки хореографічних номерів;
- знати принципи підбору музичного матеріалу до хореографічної постановки;
- володіти методикою створення комбінацій, етюдів;
- знати закони драматургії в хореографії;
- вирізняти стильові особливості в хореографії;
- усвідомлювати стиль і манеру танців різних видів хореографії;
- складати танцювальні етюди, сюжетні і безсюжетні танці;
- аналізувати досвід видатних хореографів-постановників;
- використовувати отриману освіту з композиції та постановки танцю у своїй професійній діяльності керівника танцювального колективу;
- вміти самостійно аналізувати наукову, методичну, психологічну, музичну літературу;
- мати потребу в удосконаленні професійної компетентності, педагогічної та виконавської майстерності;
- усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, мотивація до здійснення професійної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план

п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Аудиторні			Семестровий контроль	Самостійна робота
			Лекції	Практичні	Модульний контроль		

Змістовий модуль № 1. Використання виразних засобів хореографії при хореографічній постановці

1	Музично – хореографічна партитура	5	2	-	-	-	3
2	Прийоми контрасту у постановці хореографічного номеру	4	2	-	-	-	2
3	Розкриття художнього образу під час створення хореографічної постановки	2	2	-	-	-	-
4	Відображення національних особливостей в малюнку танцю	8	-	6	-	-	2
	Модульний контроль	2	-	-	2	-	-
5	Постановка хореографічного номеру по запису	10	-	8	-	-	2
6	Постановка етюду стилізованого танцю	12	-	8	-	-	4
	Модульний контроль	2	-	-	2	-	-
	Семестровий контроль	15	-	-	-	15	-
	Разом:	60	6	22	4	15	13

п/п	Тематика змістових модулів	Всього год.	Аудиторні			Семестровий контроль	Самостійна робота
			Лекції	Практичні	Модульний контроль		

Змістовий модуль № 2. Основні закони драматургії та їх застосування в хореографічному творі

7	Створення композиційного плану номерів різних видів хореографії	8	-	6	-	-	2
8	Костюм як виразний засіб хореографії при постановці танцювального номеру	6	4	-	-	-	2
9	Відмінні риси танцювальної лексики різних видів хореографії	10	-	8	-	-	2
10	Вивчення та використання фольклору у хореографічних постановках	10	-	6	-	-	4
11	Сценічне оформлення хореографічної постановки. Значення декорації та бутафорії при постановці хореографічного твору	8	4	-	-	-	4
	Модульний контроль	2	-	-	2	-	-
12	Постановка номеру масової форми сучасної хореографії	14	-	8	-	-	6
	Модульний контроль	2	-	-	2	-	-
	Семестровий контроль	15				15	
	Разом:	75	8	28	4	15	20
	Всього:	135	14	50	8	30	33

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Використання виразних засобів хореографії при хореографічній постановці.

Тема 1.Музично – хореографічна партитура.

Компоненти музики – ритм, мелодія, гармонія. Музична структура. Жанр та форма в музиці. Балетна музика. Музично-хореографічні ритмічні групування. Деякі прийоми виконання руху відповідно до музичного супроводу. Музично-хореографічне нюансування рухів.

Основні поняття: ритм, мелодія, гармонія, жанр, балетна музика.

Рекомендована література

Основна: 1,2,5

Додаткова:1,2

Тема 2.Прийоми контрасту у постановці хореографічного номеру.

Використання композиційних прийомів при створенні хореографічних композицій. Пропоновані обставини (події в сюжеті). Наскрізна дія та контрдія.

Основні поняття: композиційні прийоми, події в сюжеті, наскрізна дія, контрдія.

Рекомендована література

Основна: 2,4,5

Додаткова:1,3

Тема 3. Розкриття художнього образу під час створення хореографічної постановки

Поняття «художній образ» у хореографічному мистецтві. Поєднання художнього образу з драматургією та сюжетом хореографічного номеру. Музичний образ як рушійна сила у створенні хореографічного образу. Психологічної і хореографічної логіки у створенні художнього образу. Талант балетмейстера – необхідна умова створення цільного художнього образу в хореографії.

Основні поняття: художній образ, драматургія, музичний образ, сюжет.

Рекомендована література

Основна: 1,4,5

Додаткова:1,4

Тема 4.Відображення національних особливостей в малюнку танцю.

Малюнок танцю - складова частина композиції танцю. Виразальні засоби в побудові малюнку. Національні й локальні особливості танцювальних рухів. Залежність малюнку від географічних та національних особливостей. Залежність морфологічної побудови руху від географічних, культурно- історичних, соціально-економічних умов життя народу.

Основні поняття: малюнок танцю, виразальні засоби, морфологічні побудови руху.

Рекомендована література

Основна: 1,2

Додаткова:2,3

Тема 5.Постановка хореографічного номеру по запису.

Історичні та сучасні підходи до системи фіксації хореографічних постановок. Графічне зображення малюнків танцю, умовні позначки. Система запису хореографічного тексту та окремих танцювальних рухів. Паспортизація хореографічного твору. Вимоги до оформлення постановочного плану.

Постановка танцю за записом. Знайомство з умовними позначеннями запису танцю. Вивчення музичного матеріалу. Розбір та постановка танцю за записом. Методичний аналіз та ретельне вивчення танцювальних рухів. Визначення виконавців. Знайомство з описом костюмів і необхідних аксесуарів. Бережливе ставлення при відтворенні танцю до балетмейстерського задуму. Збереження теми та ідеї танцю, створення хореографічних образів, стилю, манери і характеру виконання композиції в цілому.

Основні поняття: фіксація хореографічних постановок, графічне зображення малюнків, постановка танцю за записом.

Рекомендована література

Основна: 4,5

Додаткова:1,3

Тема 6.Постановка етюдів стилізованого танцю.

Стилізація - надання творові мистецтва характерних рис якого-небудь стилю, особливостей чиєїсь творчої манери і т. ін.

Стилізація танцю передбачає не лише надання йому тих чи інших стильових ознак, а й – що найголовніше – збереження його першооснови.

Дві форми існування стилізованих народних танців: 1) як невід’ємна складовою сучасної естради та шоу-програм і 2) як окремий жанр хореографічного мистецтва зі своїми специфічними ознаками та критеріями оцінювання.

Робота над стилізацією хореографічного твору має вестись поетапно, у певній послідовності. Драматургія стилізованого хореографічного твору підпорядковується насамперед музичній основі.

Основні поняття: стилізація, характерні риси, стильові ознаки, драматургія

Рекомендована література

Основна:1,2,4,5

Додаткова:1,2.3

Змістовий модуль 2. Основні закони драматургії та їх застосування в хореографічному творі.

Тема 7. Створення композиційного плану номерів різних видів хореографії.

Танцювальна лексика та композиційна побудова як основа розкриття хореографічного образу. Стильова єдність у вирішенні образу в хореографічному творі. Композиційний план як сюжетно-тематична схема майбутнього хореографічного твору з конкретним завданням композитору, художнику, всій творчій групі. Характеристика образу. Характер музики. Сценарій. Драматургічна побудова танцювальних номерів.

Основні поняття: танцювальна лексика, композиційна побудова, стильова єдність, композиційний план, характер музики.

Рекомендована література

Основна: 2,5

Додаткова: 1,2

Тема 8. Костюм як виразний засіб хореографії при постановці танцювального номеру

Різноманітність костюмів народного танцю; специфіка створення сценічного костюму; співвідношення костюма жанру хореографічного номеру; сценічний костюм для номера сучасної хореографії; роль костюму в класичному танці; хореографічне взуття.

Основні поняття: тканина, колір, зручність, малюнок, розробка ескізів костюму.

Рекомендована література

Основна: 5

Додаткова: 1

Тема 9. Відмінні риси танцювальної лексики різних видів хореографії.

Залежність розвитку танцювальної лексики від культурно-історичних та соціально-економічних умов життя народу; від зв'язку танцювальної лексики з конкретно-уявною дією, тобто сюжетом твору; від поєднання лексичного матеріалу з іншими формотворчими компонентами (малюнком, композицією). Складання хореографічного тексту з послідовності й взаємозв'язку елементів хореографічної лексики. Хореографічна лексика різна в народному, класичному і інших видах танцю.

Основні поняття: сюжет твору, хореографічний текст, взаємозв'язок елементів.

Рекомендована література

Основна: 1,5

Додаткова: 2,3

Тема 10. Вивчення та використання фольклору у хореографічних постановках.

Поняття фольклору та фольклоризму у хореографічному мистецтві. Обробка та збереження народного танцю. Національний та локальний

колерит. Народно-сценічний танець. Три ступені обробки фольклору: *поверхова стилізація; аранжувальний; авторський (надуманий)*.

Основні поняття: фольклор, фольклоризм, локальний колерит, обробка.

Рекомендована література

Основна: 1,4,5

Додаткова: 1,3

Тема 11. Сценічне оформлення хореографічної постановки. Значення декорації при постановці хореографічного твору

Декоративне оформлення танцю. Класифікація декорацій. Віртуальне оформлення постановки. Поєднання активного та пасивного оформлення постановки. Освітлення хореографічного номеру. Розробка декорації до хореографічного номеру; значення декорації на сцені; оформлення ескізів декорацій; використання в танцювальному номері бутафорії.

Основні поняття: театральна декорація, матеріал для створення декорації, виразний засіб хореографії

Рекомендована література

Основна: 5

Додаткова: 1

Тема 12. Постановка номеру масової форми сучасної хореографії.

Планування етапів роботи над постановкою номеру масової форми танцю. Сюжетні та безсюжетні форми танцю. Робота над технікою виконання рухів танцю масової форми. Добір музичного матеріалу до постановки.

Основні поняття: сюжетні та безсюжетні форми, техніка виконання, музичний матеріал.

Рекомендована література

Основна: 2,4,5

Додаткова: 1,2,3

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Музично – хореографічна партитура	2
2	Прийоми контрасту у постановці хореографічного номеру	2
3	Розкриття художнього образу під час створення хореографічної постановки	2
4	Костюм як виразний засіб хореографії при постановці танцювального номеру	4
5	Значення декорації при постановці хореографічного твору	4
	Разом	14 год.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Відображення національних особливостей в малюнку танцю	6
2	Постановка хореографічного номеру по запису	8
3	Постановка етюдів стилізованого танцю	8
4.	Створення композиційного плану номерів різних видів хореографії	6
5.	Відмінні риси танцювальної лексики різних видів хореографії	8
6.	Вивчення та використання фольклору у хореографічних постановках	6
7.	Постановка номеру масової форми сучасної хореографії	8
	Разом	50 год.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	3	3	4	4
2.	Відвідування практичних занять	1	11	11	14	14
3.	Робота на практичних заняттях	10	11	110	14	140
4.	Виконання самостійної роботи	5	5	25	6	30
5.	Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
	Разом		-	199	-	238
	Максимальна кількість балів: $199+238=437$					
	Розрахунок коефіцієнта: $437/ 60 = 7,28$					

6.2. Шкала відповідності оцінок за практичні заняття

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
10	Студент досконально володіє термінологією та вдало застосовує її в методичному поясненні при постановці хореографічного твору. Визначає можливі помилки у виконанні танцівника, орієнтується в способах їх усунення. Швидко подає лексичний матеріал, а виконавець відтворює програмний матеріал; виконання вивченої лексики на високому рівні.
9	Студент допускає незначні помилки при подачі та виконанні лексичної основи композиції, аналізує та виправляє помилки допущені в процесі практичного виконання руху, виконавець чітко відтворює задану координацію руху.
8	Студент на достатньому рівні демонструє підготовлений текст танцю, сценічно та методично вірно виконує лексику, допускає помилки при виконанні, але швидко реагує на зауваження та виправляє їх.
7	Студент на достатньому рівні демонструє і танцювальні комбінації. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання методичного та технічного характеру. Проявляє достатній рівень пояснення, а танцівник - запам'ятовування навчального матеріалу.
6	Студент допускає помилки в виконаному завданні, не завжди знає структуру танцювальної комбінації, аналізує та знаходить причинні наслідки, які впливають на загальний результат виконання руху.
5	Подача руху та лексичних утворень руху студентом має цілісну структуру, проте має методичні та технічні порушення при виконанні комбінацій. Рівень виконавської майстерності артиста на слабкому рівні.
4-3	Виконання та подача танцювальних комбінацій на низькому рівні. Допущені помилки при їх виконанні, що не відтворюють поставлені хореографом завдання.
2	Студент не готовий до постановчого процесу, не знає програмного матеріалу.
1	Студент присутній на парі, але не виконує практичні завдання.

6.3.Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Тема 1.Музично – хореографічна партитура(3 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Компоненти музики – ритм, мелодія, гармонія.
- 2.Балетна музика.

Тема 2.Прийоми контрасту у постановці хореографічного номеру (2 год.)

Дати відповідь на питання:

- 1.Пропоновані обставини (події в сюжеті)
- 2.Наскрізна дія та контрдія.

Тема 3.Відображення національних особливостей в малюнку танцю (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Виразальні засоби в побудові малюнку танцю.
- 2.Залежність малюнку танцю від географічних та національних особливостей.

Тема 4.Постановка хореографічного номеру по запису (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Система запису хореографічного тексту та окремих танцювальних рухів.
- 2.Збереження теми та ідеї танцю, створення хореографічних образів.

Тема 5.Постановка етюду стилізованого танцю (4 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Стилізація у постановках з різних видів хореографії
- 2.Збереження народного колориту та національного характеру у стилізованих постановках.

Тема 6.Створення композиційного плану номерів різних видів хореографії (2 год.)

- 1.Створити композиційний план танцю народно – сценічної хореографії.
- 2.Створити композиційний план танцю сучасної хореографії.

Тема 7.Костюм як виразний засіб хореографії при постановці танцювального номеру (2 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Історія українського костюма.
- 2.Створення костюмів для хореографічного номеру на казкову тематику.

Тема 8.Відмінні риси танцювальної лексики різних видів хореографії (2 год.)

Дати відповідь на питання:

- 1.Складання хореографічного тексту хореографічного номеру.

2.Хореографічна лексика різна в народному, класичному і інших видах танцю.

Тема 9.Вивчення та використання фольклору у хореографічних постановках(4 год.)

Підготувати повідомлення на тему:

- 1.Поняття фольклору та фольклоризму у хореографічному мистецтві.
- 2.Національний та локальний колорит у номері народної хореографії.

Тема 10. Значення декорації при постановці хореографічного твору (4 год.)

- 1.Розробити ескіз декорацій до постановки сюжетного українського танцю.
- 2.Розробити ескіз декорацій до постановки номеру сучасної хореографії.

Тема 11.Постановка номеру масової форми сучасної хореографії (6 год.)

- 1.Запропонувати види музичного супроводу для постановки номеру масової форми сучасної хореографії .
- 2.Скласти етапи роботи над номером масової форми сучасної хореографії .

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
20 - 25	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
15 - 19	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
10 - 14	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
1 - 9	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в формі:

- практичного показу (демонстрації) самостійної хореографічної постановки;
- усне опитування.

6.5. Форма семестрового контролю.

IV курс – екзамен. Форма проведення: комбінована (виконання практичних завдань, відповідь на теоретичні питання). Максимальна кількість балів: 40 балів: відповідь на теоретичне питання - 25 балів, характеристика номеру – 15 балів.

Критерії оцінювання: розподіл балів оцінювання завдань подано у таблиці.

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість балів	Визначення
20 - 25	Студент глибоко розкриває зміст питання, вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, виявляє розвинуте творчо-образне мислення та здатність до інтерпретації отриманої теоретико-практичної інформації. Комплексно застосовує набуті знання з дисципліни «Композиція і постановка танцю»
15 - 19	Студент дає глибоку відповідь на теоретичне питання, розкриває основний зміст завдання, правильно використовує термінологію, вміє аналізувати і оцінювати факти і події. Відповідь на питання надає з невеликими недоліками.
10 - 14	Студент відповідає на питання частково, не завжди послідовно, відповідь неповна, нерозгорнута, але питання в цілому розкриті. Слабо застосовує набуті знання з дисципліни «Композиція і постановка танцю»
5 - 9	Студент не надає повної відповіді на питання, допускає значні

	помилки, спеціальною термінологією володіє слабо, знання з дисципліни «Композиція і постановка танцю» поверхневі.
1 - 4	Студент не володіє програмним матеріалом

Критерії оцінювання характеристики самостійно створеного хореографічного номеру

Кількість балів	Визначення
11 - 15	Студент може самостійно здійснити постановку згідно законам драматургії. Творчо підходить до добору музичного матеріалу. Має навички розбору музичного супроводу танцювального номеру. Вміє підібрати яскравий лексичний матеріал, згідно музичного. Студент за допомогою малюнків танцю може передати задум хореографічного номеру. Вміє правильно записати танець. Має навички в роботі з виконавцями. Студент відповідає на всі теоретичні питання з дисципліни «Композиція і постановка танцю»
6 - 10	Студент може здійснити постановку згідно законів драматургії за невеликими уточненнями викладача. Має добрі навички розбору музичного супроводу танцювального номеру. Вміє підібрати лексичний матеріал згідно музики. Студент може підібрати малюнки танцю, за допомогою чого передати задум хореографічного номеру. Має недостатні навички в роботі з виконавцями. Може здійснити схематичний запис танцю, але за вказівками викладача. Студент дає неповні відповіді на теоретичні питання з дисципліни «Композиція і постановка танцю»
1 - 5	Студент не може без допомоги викладача здійснити постановку, згідно законам драматургії, не може зробити розбір музичного супроводу танцювального номеру. Не вміє підібрати лексичний матеріал згідно музики. Студент майже не може відповісти на теоретичні питання з дисципліни «Композиція і постановка танцю»

6.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Перелік теоретичних питань:

1. Схарактеризувати танець як вид мистецтва. Визначити різновиди, форми і жанри в хореографічному мистецтві.
2. Проаналізувати зв'язок компонентів композиції із сценічним простором та музичним супроводом.
3. Визначити поняття: «композиція» та «композиція танцю».
4. Визначити етапи роботи балетмейстера над постановкою хореографічного твору.
5. Проаналізувати історичні та сучасні підходи до системи фіксації хореографічних постановок.
6. Схарактеризувати структурні компоненти композиції танцю: хореографічний текст та малюнок танцю.
7. Визначити закони драматургії та їх характеристику стосовно використання в хореографії.
8. Проаналізувати можливості ритмопластики, пантоміми, жестів, поз в образному вирішенні тематики хореографічних творів.
9. Схарактеризувати етюд як вправу для розвитку і вдосконалення виконавської, акторської, режисерської та балетмейстерської майстерності.
10. Проаналізувати залежність та взаємозумовленість хореографічної лексики, композиції та музики при постановці хореографічного твору.
11. Схарактеризувати малюнок танцю та його види. Виразальні засоби в побудові малюнку.
12. Визначити поняття: «ідея», «тема», «сюжет» та їх роль при постановці хореографічного номеру.
13. Проаналізувати особливості створення хореографічного твору великої форми.
14. Визначити засоби виразності в хореографії. Природа танцювальних рухів, їх класифікація.
15. Проаналізувати методи постановочної діяльності.
16. Визначити прийоми розвитку хореографічних постановок.
17. Схарактеризувати танцювальну лексику та композиційну побудову як основу розкриття хореографічного образу.
18. Проаналізувати сюжетно образний зміст байок та казок, їх хореографічні інтерпретації.
19. Схарактеризувати професію балетмейстера, особливості її змісту, характеру, завдань.

20. Проаналізувати вклад видатних балетмейстерів України у розвиток народно-сценічної хореографії.
21. Схарактеризувати систему запису хореографічного тексту та окремих танцювальних рухів.
22. Проаналізувати роль та місце музики в хореографічному мистецтві. Взаємозв'язок музики та танцю.
23. Висвітлити значення та виховні завдання репертуару дитячого хореографічного колективу.
24. Визначити прийоми сценічної обробки фольклорного танцю.
25. Проаналізувати специфіку створення безсюжетного хореографічного номеру.
26. Проаналізувати особливості створення танцювального номеру малої хореографічної форми.
27. Визначити форми і жанри хореографічного твору.
28. Проаналізувати особливості створення малюнкowego танцю (хороводів)
29. Розкрити специфіку відтворення хореографічного твору за відеозаписом – збереження авторських прав балетмейстера, композитора, сценографії.
30. Проаналізувати приклади яскравих хореографічних образів створених видатними балетмейстерами минулого та сучасності.

Практичні завдання:

Демонстрація самостійної постановки хореографічного номеру різних видів хореографії масові форми (5-15 виконавців).

6.7. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 балів -34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7.Навчально-методична карта дисципліни «Композиція та постановка танцю»ІV курс

Разом:135 год., лекційні – 14 год., практичні– 50 год., самостійна робота – 33 год., семестровий контроль – 30 год.,підсумковий контроль – 8 год.

VIІСЕМЕСТР: лекційні – 6 год., практичні– 22 год., самостійна робота – 13 год., семестровий контроль – 15 год.,модульний контроль – 4 год.

VIІІСЕМЕСТР: лекційні – 8 год., практичні – 28 год., самостійна робота – 20 год., семестровий контроль – 15 год.,модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
Назва модуля	Використання виразних засобів хореографії при хореографічній постановці.						Основні закони драматургії та їх застосування в хореографічному творі.					
Теми занять	Музично – хореографічна партитура (лекція)	Прийоми контрасту у постановці хореографічного номеру (лекція)	Розкриття художнього образу під час створення хореографічної постановки	Відоображення національних особливостей в малюнку танцю(практичне заняття)	Постановка хореографічного номеру по запису (практичне заняття)	Постановка етюду стилізованого танцю (практичне заняття)	Створення композиційного плану номерів різних видів хореографії. (практичне заняття)	Костюм як виразний засіб хореографії при постановці танцювального номеру (лекція)	Відмінні риси танцювальної лексики різних видів хореографії(практичне заняття)	Вивчення та використання фольклору у хореографічних постановках(практичне заняття)	Сцен. оформлення хор. постановки. Значення декорації при постановці хореографічного твору (лекція)	Постановка номеру масової форми сучасної хореографії(практичне заняття)
Самостійна робота	Карта самостійної роботи студента											
Види поточного контролю			МКР 1			МКР 2					МКР 3	МКР 4
Підсумковий контроль							Екзамен					

8. Рекомендовані джерела

Базова:

1. Енська О. Ю. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера : Навч. посіб. Суми, 2020. 157 с.
2. Єфімчук О.М. Професійне освітнє середовище як система формування особистості майбутнього фахівця хореографії. Матеріали VI Регіонального науково-практичного семінару «Концептуальні проблеми розвитку мистецької освіти». Хмельницький : ФОП Колісник С.А.. 2018 С.31-38
3. Кривохижа А. Гармонія танцю. Методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. - Кіровоград, 2018.176 с.
4. Мартиненко О. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с.
5. Основні етапи роботи над постановкою стилізованого українського народного танцю. Концептуальні проблеми розвитку мистецької освіти: матеріали VII Регіонального науково-практичного семінару. Хмельницький, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія 19-20 березня 2019 року / Упорядники Г. В. Бучківська, Л. В. Павлішена. Хмельницький: ФОП Колісник С.А., 2019. С. 134-138

Додаткова:

1. Бугасць Н.А., Пінчук О.І., Пінчук С.І. Навчально-методичний посібник для студентів-хореографів бальної спеціалізації спеціальності «Хореографія» Харків-2012
2. Волчукова В. М., Бугасць Н. А., Ліманська О. В., Тіщенко О. М. Методика роботи з хореографічним колективом: Основи курсу. Навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
3. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручн. - 2-е вид. - Київ : Альтерпрес, 2011
4. Шалапа С.В. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. – Ч.І. – К. : НАКККіМ, 2015